

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Творче середовище професійної діяльності менеджера

спеціальність	073 «Менеджмент»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Менеджмент	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	Перший (бакалаврський)	кафедра	Менеджменту, бізнесу і адміністрування

ВИКЛАДАЧ

НАГАЄВ Віктор Михайлович

Вища освіта – спеціальність «Менеджмент та маркетинг»; кваліфікація «Менеджер-маркетолог».

Науковий ступінь – доктор педагогічних наук

Вчене звання – професор

Досвід роботи – 30 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 350 навчально-наукових праць (в т.ч.: 7 монографій, 1 підручник, 20 навчальних посібників)
- член редколегії міжнародного наукового журналу «Journal of Innovations and Sustainability» (<https://is-journal.com/is/Nagayev>)
- директор громадської організації «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти»
- ORCID: [0000-0002-3130-6112](https://orcid.org/0000-0002-3130-6112)
- Scopus Researcher ID: [57363556100](https://scopus.org/57363556100)
- Web of Science Researcher ID: [GLQ-7614-2022](https://www.webofscience.com/wos/author/uri/uri:asc:GLQ-7614-2022)
- Google Scholars: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=YXhyWRYAAAAJ&hl=uk>
- Персональна сторінка в Вікіпедії: <https://uk.wikipedia.org/w/index.php?curid=4357395>

телефон	0956900946 0972324696	електронна пошта	nagaev@btu.kharkov.ua nagaevviktor1966@gmail.com	дистанційна підтримка:	Moodle https://meet.google.com/iie-hjfm-rpp
---------	--------------------------	------------------	---	------------------------	---

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у майбутніх менеджерів професійно-творчої компетентності та креативних якостей для ефективного вирішення нестандартних проблемних ситуацій в умовах невизначеності та ризику у процесі прийняття науково-обґрунтованих рішень з організаційних питань управління сучасними соціально-економічними системами із застосуванням комплексу методів управління виробництвом.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, ділові ігри

Деталізація результатів навчання і форм їх контролю

Інтегральна компетентність «Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук» деталізується такими компонентами:

- застосовувати нестандартні прийоми управління для прийняття ефективних управлінських рішень / кейс-ситуації, практичні завдання, ділова гра, тренінг;
- ситуативно використовувати методи менеджменту в умовах невизначеності та ризику / кейс-ситуації, індивідуальні та групові завдання;
- володіти методами психологічного впливу на аудиторію з метою прийняття ефективних управлінських рішень / командна робота, ділові ігри, індивідуальні та групові завдання;
- вміння творчо використовувати стилі лідерства, визначати основні ризики, що впливають на ефективність менеджменту організації / командна робота, ділові ігри, індивідуальні та групові завдання;
- вміння визначати неформальних лідерів у колективі, взаємодіяти з ними, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач / соціометричне тестування, кейс-ситуації, тренінги, практичні заняття, індивідуальні завдання;
- здатність працювати в команді, приймати колегіальні та колективні адаптивні рішення / кейс-ситуації, ділові ігри, індивідуальні та групові завдання;
- Навички творчого використання інформаційних і комунікаційних технологій / кейс-ситуації, практичні завдання, ділова гра, тренінг;
- вміння адаптивно використовувати асертивні моделі поведінки менеджера у конфліктній взаємодії для підвищення ефективності діяльності підприємств і організацій в сучасних умовах / кейс-ситуації, практичні завдання, ділова гра, тренінг;
- здатність до творчого саморозвитку на основі розуміння перспектив предметної галузі / командна робота, ділові ігри, групові завдання;
- вміння аналізувати соціально-економічні процеси у професійній галузі і на цій основі прогнозувати перспективи розвитку підприємств і організацій / кейс-ситуації, ділові ігри, тренінг, індивідуальні та групові завдання.

Обсяг і форми контролю

3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні та семінарські заняття; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.

Вимоги викладача

вчасне виконання завдань, активність, командна робота

Умови зарахування

вільне зарахування

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО СЕРЕДОВИЩА В УПРАВЛІННІ

Лекція 1.	Сутність і структура творчого середовища в менеджменті 1. Поняття творчості та креативності в управлінській діяльності. 2. Характеристика творчого середовища організації. 3. Роль менеджера у формуванні інноваційного клімату. 4. Психологічні та соціальні чинники креативності.	ПЗ 1	Сутність і структура творчого середовища в менеджменті 1. Кейс-аналіз. Проаналізувати управлінську ситуацію, у якій відсутнє творче середовище, та запропонувати 5 управлінських рішень для його формування. 2. Діагностика середовища. Розробити анкету (10–15 запитань) для оцінювання рівня креативності організації. 3. Модель творчого середовища. Побудувати структурно-логічну модель творчого середовища підприємства.	Самостійна робота	Тема 1. Сутність і структура творчого середовища в менеджменті Завдання: 1. Підготувати аналітичне есе (2–3 стор.) на тему: «Роль менеджера у формуванні творчого клімату організації». 2. Розробити структурну схему компонентів творчого середовища (цінності, комунікація, лідерство, мотивація тощо). 3. Проаналізувати приклад відомої компанії з інноваційною культурою та визначити фактори її творчого середовища.
------------------	--	-------------	--	--------------------------	---

			4. Групова дискусія. Обґрунтувати роль менеджера як фасилітатора інновацій.		4. Підготувати глосарій ключових понять (не менше 15 термінів).
Лекція 2.	Креативне мислення як професійна компетентність менеджера 1. Типи мислення в управлінській діяльності. 2. Методи розвитку креативного мислення (brainstorming, design thinking, SCAMPER). 3. Бар'єри творчості в управлінні та способи їх подолання. 4. Самоменеджмент і розвиток творчого потенціалу.	ПЗ 2	Креативне мислення як професійна компетентність менеджера Практичні завдання: 1. Провести мозковий штурм щодо вирішення конкретної управлінської проблеми. 2. Виконати вправу «6 капелюхів мислення» (Е. де Боно) для аналізу управлінської ситуації. 3. Розробити 3 альтернативні управлінські рішення з використанням методу SCAMPER. 4. Провести самоаналіз власного стилю мислення та представити результати у вигляді таблиці.		Тема 2. Креативне мислення як професійна компетентність менеджера Завдання: 1. Пройти онлайн-тест на визначення типу мислення та підготувати самоаналіз результатів. 2. Розробити 5 креативних рішень для вирішення управлінської проблеми (за заданим кейсом). 3. Описати бар'єри творчості у власному досвіді навчання/роботи та запропонувати шляхи їх подолання. 4. Підготувати презентацію «Методи розвитку креативного мислення в менеджменті».
Лекція 3.	Організаційна культура як основа творчого середовища 1. Види організаційної культури та їх вплив на інноваційність. 2. Лідерство і підтримка творчих ініціатив. 3. Командна взаємодія та формування довіри. 4. Етика та цінності інноваційної організації.	ПЗ 3	Організаційна культура як основа творчого середовища Практичні завдання: 1.Провести діагностику типу організаційної культури (за моделлю К. Камерона і Р. Куїна). 2.Розробити Кодекс цінностей інноваційної компанії. 3.Підготувати презентацію про вплив лідерства на формування творчої атмосфери. 4.Змоделювати конфлікт у команді та запропонувати алгоритм його конструктивного вирішення. 5.		Тема 3. Організаційна культура як основа творчого середовища Завдання: 1. Проаналізувати тип організаційної культури конкретного підприємства (за відкритими джерелами). 2. Розробити модель організаційної культури, що стимулює інновації. 3. Підготувати порівняльну таблицю типів організаційної культури. 4. Написати рефлексивний звіт: «Яким має бути лідер у творчому середовищі?».
Лекція 4.	Цифрове середовище та інноваційні технології в управлінні 1. Цифрова трансформація бізнесу. 2. Використання цифрових платформ для командної роботи. 3. Креативність у віртуальних командах. 4. Інструменти управління проектами в цифровому середовищі.	ПЗ 4	Цифрове середовище та інноваційні технології в управлінні Практичні завдання: 1. Розробити структуру управління проектом у цифровій платформі (Trello, Asana або аналог). 2. Створити мапу цифрових інструментів для підтримки креативної командної роботи. 3. Змоделювати онлайн-нараду з використанням інтерактивних інструментів. 4. Провести аналіз ризиків цифрової комунікації в організації.		Тема 4. Цифрове середовище та інноваційні технології в управлінні Завдання: 1. Проаналізувати 3 цифрові інструменти для командної роботи (Trello, Asana, Miro тощо). 2. Розробити міні-проект організації роботи віртуальної команди. 3. Підготувати інфографіку «Цифрова трансформація бізнесу». 4. Написати аналітичну довідку про ризики цифровізації управління.

Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНІ МЕХАНІЗМИ СТВОРЕННЯ ТВОРЧОГО СЕРЕДОВИЩА В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРА

Лекція 5.	Управління інноваційними процесами в організації Життєвий цикл інновації. Методи генерації та відбору ідей. Ризик-менеджмент в інноваційній діяльності. Оцінювання ефективності інновацій.	ПЗ 5	Управління інноваційними процесами в організації Практичні завдання: 1. Розробити інноваційний проєкт для підприємства (опис ідеї, цілі, ресурси, очікувані результати).	Самостійна робота	Тема 5. Управління інноваційними процесами в організації Завдання: 1. Розробити алгоритм впровадження інновації в організації. 2. Провести SWOT-аналіз інноваційного проєкту.
------------------	---	-------------	---	--------------------------	---

			<p>2. Побудувати дорожню карту реалізації інновації.</p> <p>3. Провести SWOT-аналіз запропонованого проєкту.</p> <p>4. Підготувати презентацію для інвесторів (пітчінг інноваційної ідеї).</p>	<p>3. Оцінити ризики інноваційної діяльності (таблична форма).</p> <p>4. Підготувати кейс-аналіз успішного інноваційного проєкту.</p>
Лекція 6.	<p>Командна креативність та фасилітація управлінських рішень Формування креативних команд. Методи фасилітації (World Café, Open Space, мозковий штурм). Конфлікти в творчих командах і способи їх розв'язання. Емоційний інтелект менеджера.</p>	ПЗ 6	<p>Командна креативність та фасилітація управлінських рішень Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити сценарій фасилітаційної сесії для вирішення стратегічної проблеми. 2. Провести рольову гру «Креативна команда» (розподіл ролей: лідер, генератор ідей, критик, аналітик тощо). 3. Проаналізувати стиль управління керівника та його вплив на командну творчість. 4. Розробити перелік правил ефективної комунікації в креативній команді. 	<p>Тема 6. Командна креативність та фасилітація управлінських рішень Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити сценарій проведення мозкового штурму для вирішення управлінської проблеми. 2. Підготувати план фасилітаційної сесії. 3. Проаналізувати конфліктну ситуацію в творчій команді та запропонувати способи її розв'язання. 4. Скласти перелік soft skills менеджера для роботи в креативній команді.
Лекція 7.	<p>Особистісний розвиток менеджера в умовах творчого середовища Професійна ідентичність та самореалізація. Розвиток лідерських якостей. Тайм-менеджмент у креативній діяльності. Формування стратегії професійного зростання.</p>	ПЗ 7	<p>Особистісний розвиток менеджера в умовах творчого середовища Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти індивідуальну карту розвитку професійних компетентностей. 2. Провести оцінювання власного рівня емоційного інтелекту. 3. Розробити план особистої ефективності (тайм-менеджмент + креативні техніки). 4. Підготувати публічний виступ на тему «Мій стиль управління в творчому середовищі». 	<p>Тема 7. Особистісний розвиток менеджера в умовах творчого середовища Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити індивідуальний план професійного розвитку (на 1–3 роки). 2. Провести самооцінювання лідерських якостей (таблиця компетентностей). 3. Скласти план особистого тайм-менеджменту з урахуванням креативної діяльності. 4. Написати есе «Моя стратегія професійної самореалізації як менеджера».

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

- Амосова О. В. Формування креативної компетентності менеджера в умовах підприємства: монографія. Харків: ХНУ, 2018. – 256 с.
- Базюк І. М. Управління інноваційною діяльністю: теорія і практика. Київ: КНЕУ, 2020. – 312 с.
- Войціцький М. П. Організаційна культура та креативність в управлінні. Львів: Видавництво «Академія», 2019. – 278 с.
- Гаврилюк М. О. Інноваційний менеджмент: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. – 344 с.
- Дем'яненко В. І. Цифрові інструменти менеджера: теорія і практика застосування. Харків: Фоліо, 2022. – 304 с.
- Захаров С. І. Креативність і менеджмент: підходи, моделі, технології. Одеса: ОНУ ім. І.І. Мечникова, 2017. – 228 с.
- Нагаєв В.М. Конфліктологія: курс лекцій (модульний варіант). К.: ЦУЛ, 2004. 198 с.
- Нагаєв, В. М. Менеджмент: теорія, практика, мистецтво (дидактичний аспект) : навч. посібник, 2001. 336 с.
- Нагаєв В.М. Дидактичні основи формування творчої особистості аграрного менеджера в умовах Болонського процесу: Монографія. Х.: ХНАУ, 2006. 536 с.
- Нагаєв В., Грідін О., Чалій І., Півень А. Формування цифрової компетентності фахівців економічного фахового спрямування в умовах використання електронного порталу «Oracle» Імідж сучасного педагога. № 1(1202), 2022. С. 11-17. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-1\(202\)](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-1(202)).
- Нагаєв В.М. Методологічні засади управління навчально-творчою діяльністю студентів: монографія. Х.: Стильна типографія. 2018. 151 с.

- Нагаєв В.М. Комунікативний менеджмент: Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти денної та заочної форм навчання, спеціальності 073 «Менеджмент». Х.: ХНТУСГ, 2021. 28 с.
- Нагаєв В.М. Менеджмент : метод. вказівки для самост. вивч. дисц. для студентів денної та заоч. форм навч. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, спеціальності 073 «Менеджмент». Харків : ХНТУСГ, 2020. 24 с.
- Нагаєв В.М. Психологія управління : методичні вказівки до семінарських, практичних занять та самостійної роботи здобувачів економічних та агрономічних спеціальностей. Х. ХНАУ, 2018. 44 с.
- Нагаєв В.М. Комунікативний менеджмент : практикум для самостійного (дистанційного) закріплення лекційного матеріалу студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, економічних спеціальностей / Держ. біотехн. ун-т ; Уклад. В.М. Нагаєв. Харків : КП «Міська друкарня», 2022. 96 с.
- Нагаєв В.М. Управління конфліктами та комунікаціями : навчально-методичний посібник для самостійного (дистанційного) вивчення дисципліни студентами другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, спеціальності 073 «Менеджмент» / Держ. біотехн. ун-т ; Уклад. В.М. Нагаєв. Харків : КП «Міська друкарня», 2022. 64 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://cutt.ly/1HoWYh9>)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Проміжний контроль	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.